Supergrønland

Strategi for Vinterlys på Vaterland

Status: Konsept
Dato: 19.11.2020
Versjon: 01 /19.11.2020

ZENISK

Informasjon

Konsept for vinterlys på Vaterland

Oppdragsgiver

Grunneiersamarbeidet er etablert som et utspring fra Nedre Akerselva Grunneierforum og er et samarbeid mellom Oslo Areal, Eiendomsspar, Entra og Norges Varemesse. Arbeidsgruppen består av representanter fra hvert selskap.

LÉVA Urban Design er leid inn som konsulent til å bistå med koordinering og prosjektutvikling.

Om samarbeidet

Grunneiersamarbeidet har som målsetting å bidra mer aktivt i arbeidet med å øke tryggheten og trivsel i by- og bomiljøet «her og nå», samtidig som det ønskes å bidra til å på lang sikt sikre bedre sosiale forhold på Grønland. Arbeidet utføres gjennom et tett og godt samarbeid med de offentlige instanser som er involvert i arbeidet.

I løpet av høst og vinter 2020 og utover 2021 planlegges gjennomføring av flere delprosjekter med fokus på å skape mer attraktivt bymiljø.

Lys opp! er det første delprosjektet og vi ønsker gjennom dette strategidokumentet å skape engasjement og en interesse blant innbyggere i området, samt å få næringsdrivende og offentlige etater med på laget. Hvis lys skal bli bra må det ha en overordnet strategi.

Dokumentet er anbefalinger på forskjellige konsepter som setter noen intensjoner for videre arbeidet med en overordnet lys strategi for området Nedre Akerselva hvor vi oppfordrer flere til å bli med å bidra på en lys dugnad.

Dokumentet er utarbeidet av Zenisk AS og tiltakene planlegges i samarbeid med Leva Urban design AS.

INNHOLDSFORTEGNELSE

Konsept	03
Lag 1 - Vinduer	04–08
Lag 2 - Farger	09–13
Lag 3 - Dyr	14–18
Lag 4 - Portaler	19–20

ZENISK as
Dronningens gate 22
0154 Oslo, Norge
t: +47 90 15 16 68
www.zenisk.no
post@zenisk.no
Org.nr. 901 51 668

Copyright: ZENISK as ©

«Atmosfære skapes ikke av lys alene, det henger sammen med materialitet, glød, fokus, rytme og gjenkjennbare meningsbærende elementer.»

Konsept

Strategi for vinterlys på Vaterland – fra Elgslette til Olafia

Strategi for midlertidig belysning på Vaterlandsområdet viser en struktur som benytter **4 ulike lag eller grep** for midlertidig belysning. Lagene kan realiseres samlet eller man kan velge å utelate et lag.

MÅL:

- **Noe alle kan like**
- **Noe som fanger oppmerksomheten**
- **Noe som gir deg en god følelse**
- **Noe som er unikt for Grønland**

Alle strukturer har glødene lyskilder som utgangspunkt. Dette er for at vinterbelysningen skal bli synlig og få ønsket effekt i et område med mange lyskilder og mye som krever oppmerksomhet.
Konsept viser hvorfor, hva, hvordan og hvor de ulike tiltakene trolig får best effekt. Plassering kan være en utprøvende prosess for noen av tiltakene. Det er viktig å forstå at alt lys påvirker hverandre. Derfor må tiltakene planlegges og utføres systematisk og gjennomtenkt.

Lag 1

Vinduer

Fordi:

- Lys i vindu gir følelse av at det er mennesker og liv inne.
- Det er det som er nærmest deg når du går langs gaten.
- Lys i vinduer er iscenesettelse og innramming av noe som vises til omverden.
- Lys i vinduer minner deg om at det er varmt inne.
- Lys i vinduer skaper forventning langs gaten.
- Lys i vinduet skaper atmosfære langs gaten
- Lys i vinduet inviterer deg til å kikke inn

....til å tenke på noe annet

....til å trigge fantasien

Lys i vinduet er vandalsikkert og trenger ikke IP67.

Lys i vindu er enkelt å realisere

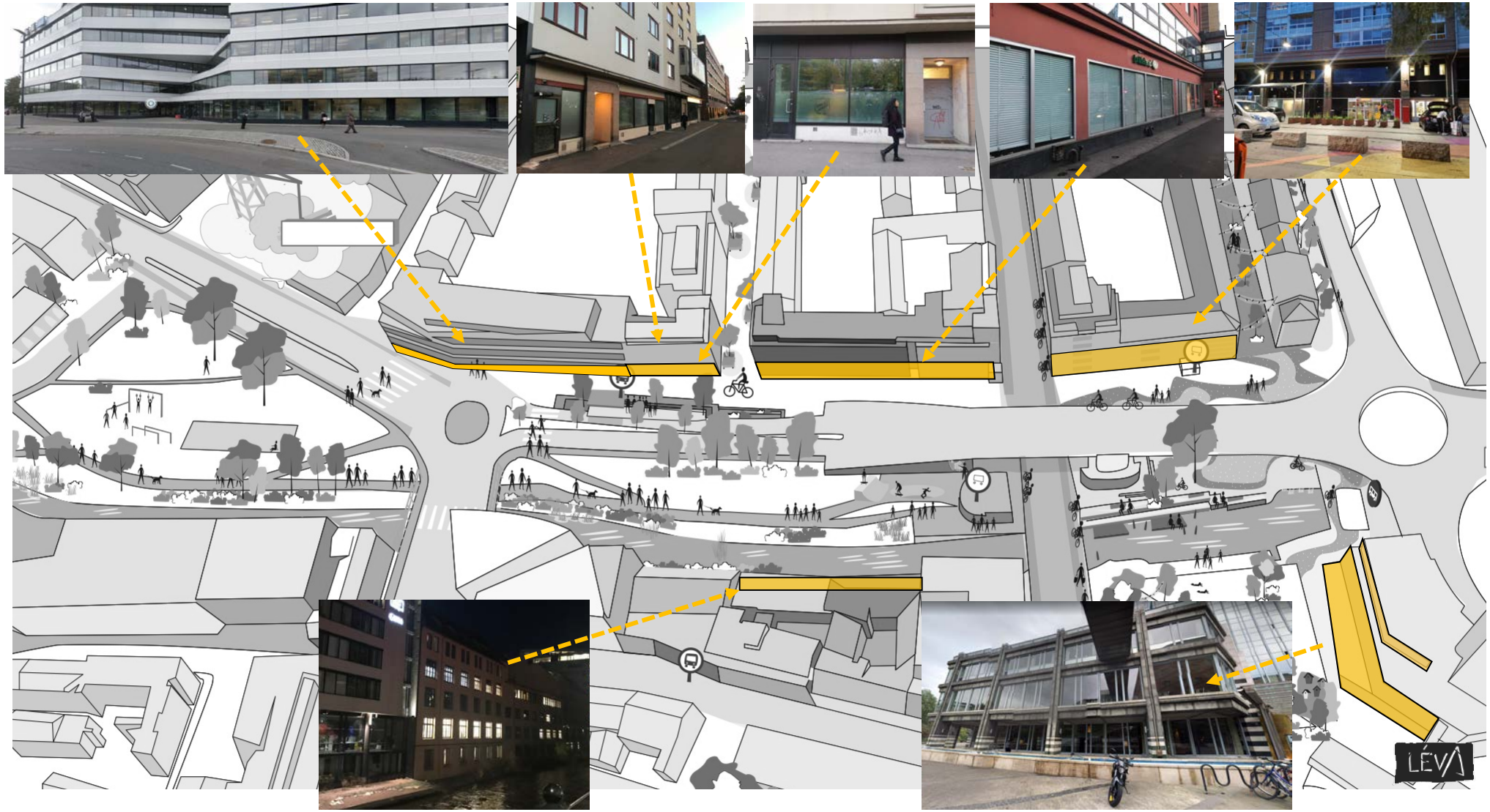

Lag 1

Vindu - 5 måter for **pimping your window**

Idéer til måter å realisere aktive vinduer

Glødende objekter

Lysnivå: Glødende
Lysfordeling: Rundstrålende
Lysskvalitet: Varm lys, 2500-2700K
Hensyn: Unngå kaldt lys

Foliering i vinduer

Lysnivå: Glødende, indirekte mylt lys.
Lysfordeling: Fylle rommet med lys. Lyskilde bak gjennomskinnende gardin.
Lyskvalitet: Farget eller varm lys, 2500-2700K
Hensyn: Sjekk at lys fyller hele vinduet slik at motiv blir godt synlig utenfra.

Enkel sjablong kan skape spennende historier som trigger fantasien.

Glødende punkter

Lysnivå: Glødende
Lysfordeling: Rundstrålende
Lyskvalitet: Farget eller varm lys, 2500-2700K
Hensyn: Unngå kaldt lys

En velprøvd teknikk for godfølelse

Fargede vinduer

Rosco eller Lee fargefilter til scenelys. Fås hos flere leverandører (BrightAS)

Enkel filter som festes rett på vindu og gir en farge-boost

Dyr i vinduer

Fleksibel lineær led som formes rundt en stål streng. Ev ferdig utformet produkt som kan bestilles. Ev lyssterk formskjært polykarbonat med side-emiterende LED.

Lag 1

Oversikt

Farger og julebling i vinduer

Frelsesarmeen kulturelle juletrær

Fortelling i vinduer

Glødende objekter

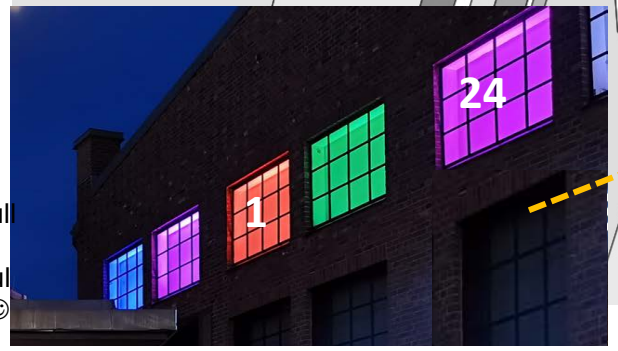

Julekalender i vinduer

Først en farge og et tall i vinduet, så et nytt motiv hver dag mot jul ….eller alt på en gang☺

Neonlys dyremotiv i vinduer + glødende lyskilder

Lag 1

Frelsesarmeen - Kulturelle juletrær

Frelselarmenes vinduer kan tematiseres for på en lun og varm måte favne hverdagskultur. Vårt forslag er å lage utstilling av kulturelle juletrær som settes sammen av hverdagsobjekter fra ulike kulturer.

Eks Persisk kultur, polsk kultur, julekultur, barnekultur, kjøkkenkultur, broderikultur...osv

Ja, og kanskje også et norsk gammeldags juletre

Hensyn:

- Koordinering med frelsesarmeen
- Brukermedvirkning
- Trenger en praktisk prosjektleder, litt treverk og noen jule-lenker

Lag 1

Ungdomshuset - julekalender i vinduer

Julekalender i vinduer på ungdomshuset fasade (Fredrikstad FagAkademi).

Hver dag i 24 dager åpnes en vindusluke med et motiv/budskap.

Man kan starte med 24 vinduer med gardin/fargefilter og tall (dato).

Det kan være slik eller man kan avsløre et nytt motiv hver dag bak tallet til den aktuelle datoen.

Mulighet:

- 24 vinduer med lys og farge
- Engasjer ungdommer fra ungdomshuset til å skape innhold bak hver «luke»
- Motiv i cut-out papp, som bakprojeksjon (video) eller foliering av vinduer
- Motivkonkurranse

Hensyn:

- Koordinering
- Enkelt innhold (gjerne dyr)
- For alle, ikke religiøst
- Sørge for at det er lys i vinduene i hele desember

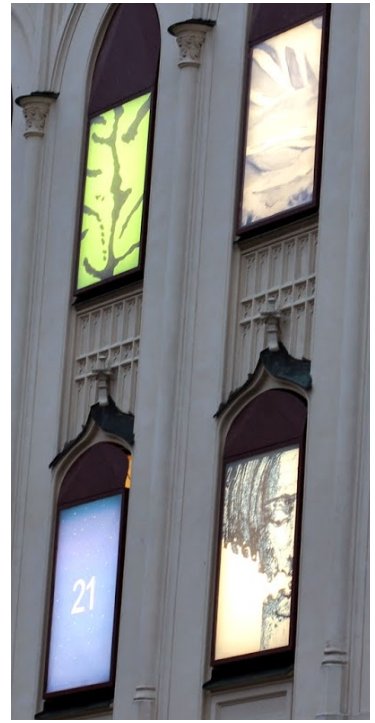

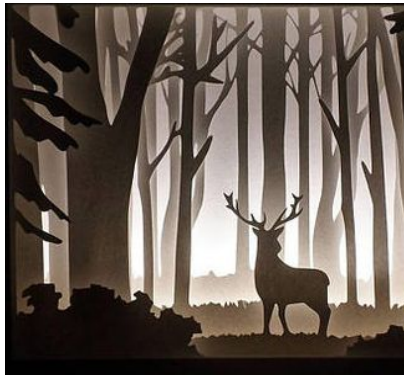

Lag 2
Farger

Fordi:

- Om vinteren er det lite farger
- Fordi farger gjør oss glade og gir stimuli til hjernen som belønner oss med gode hormoner
- Fordi dette er et urbant strøk som tåler og trenger ekstra gnist i vintermørket
- Fordi det vil skille Grønland ut fra resten av Oslos vinterbelysning
- Fordi det skal styrke Fargerike Grønland sin identitet
- Fordi vi skal glemme det sorte våte og glede oss over mørket

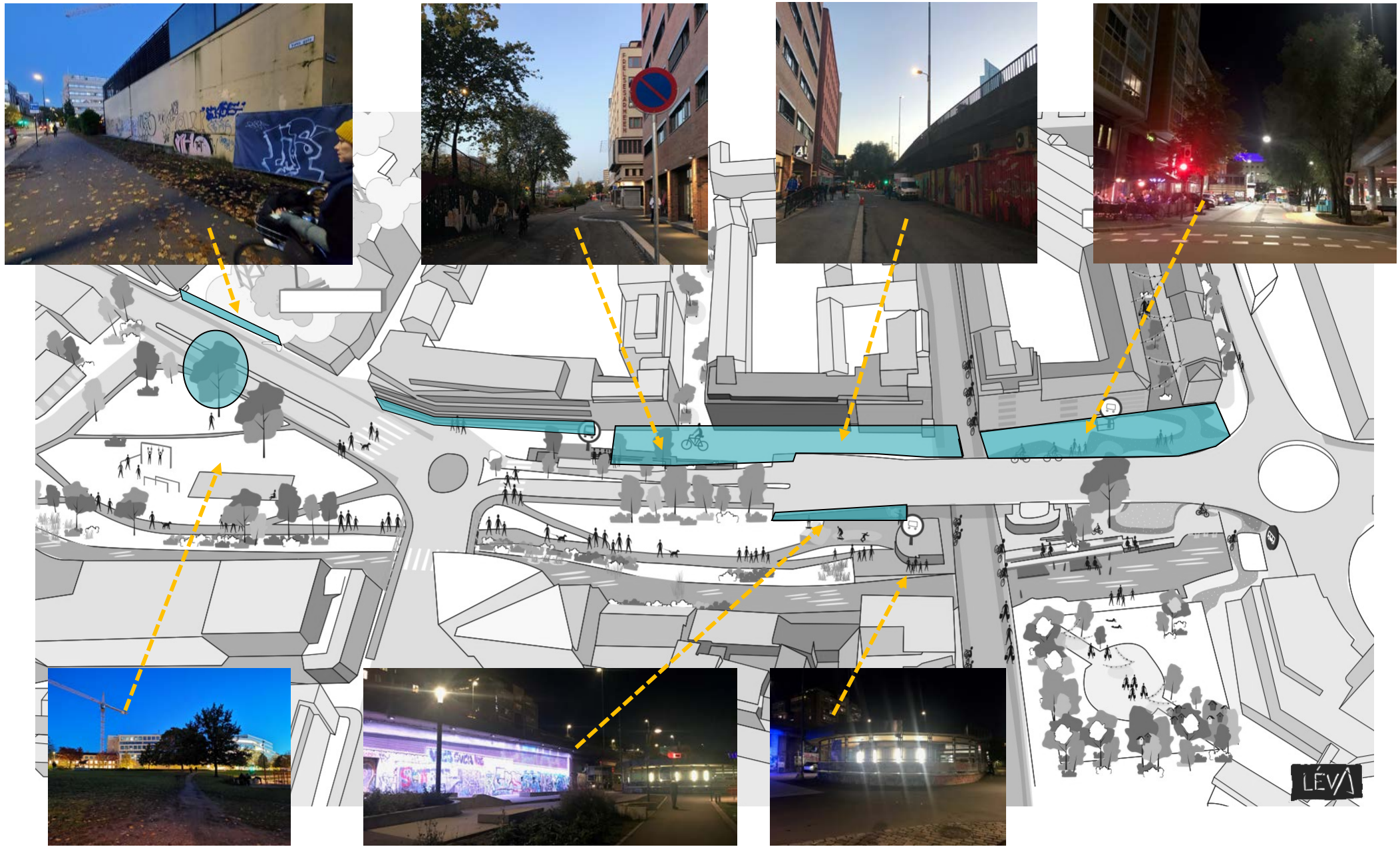

Lag 2
Farger

Hva:

- Lakkegata får lys-teppe i 4 m bredde, over gaten, fra buss-stop til Grønland. Lysteppet fortsettes i Olafiagangen mellom fasader og Nylandsbroen.
- Lysteppet blir et tak og skaper et tydelig rom og god omsluttende atmosfære..
- Når buss-stopp rehabiliteres sørges det for master som kan bære vaierstrekk mellom mast og fasade. I første omgang etableres det vaierstrekk der det er mulig med 10 m mellomrom (mellom Nylandsbroen/fasader)
- **Lysendenett på hekk** med varmt eller farget lys
- Et tre på Elgsletts får røde hjerter. Dette grepet kan også videreføres til vaterlandsparken.
- Under Nylandsbroen foreslås pigmentfarger som lyssettes om kvelden.

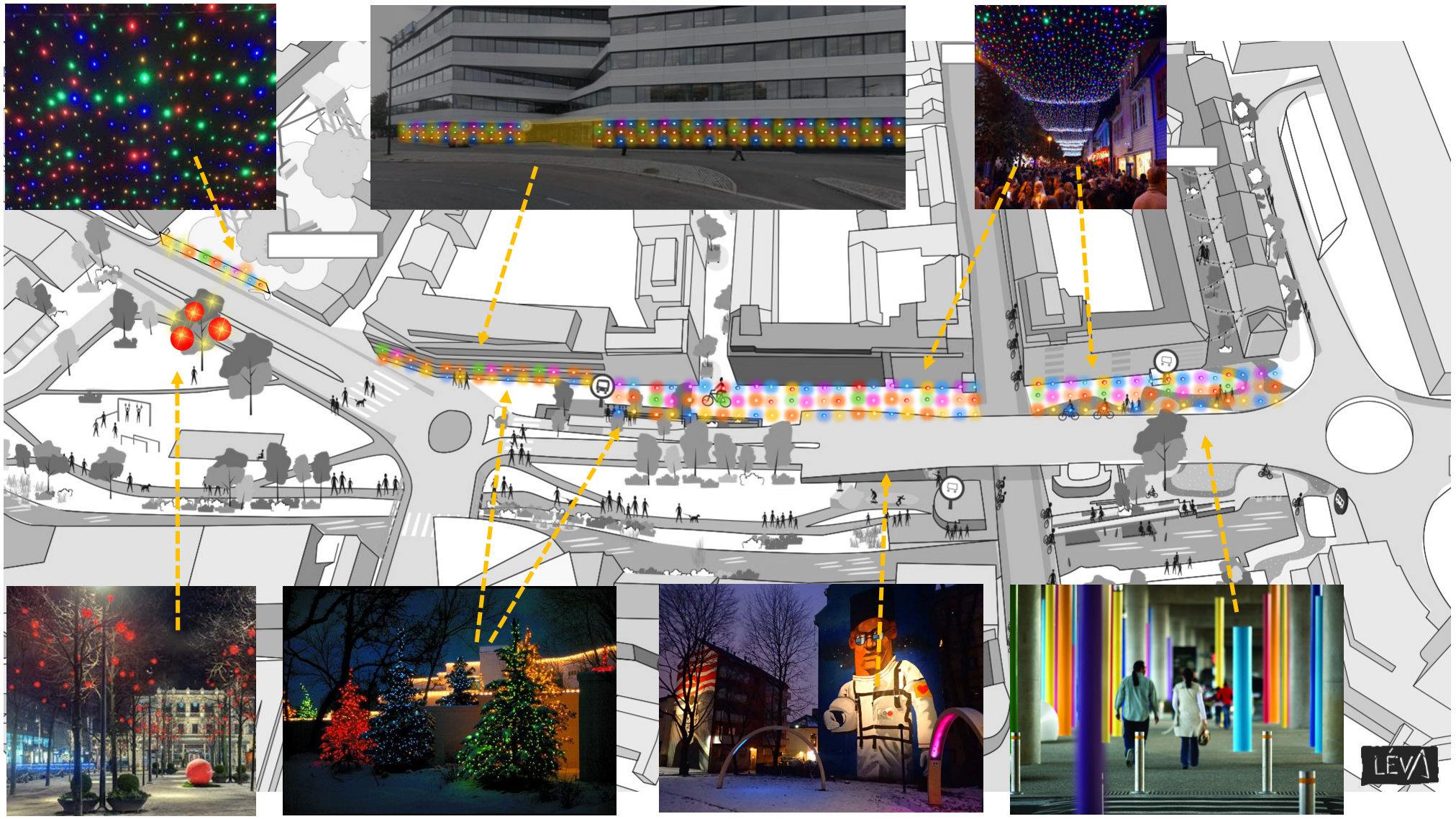

Lag 2

Olafiagangen - pigmentfarger

Hva Olafiagangen:

- I Olafiagangen, under broen, oppleves det nesten mer tungt og mørkt på dagtid.
- Ulike rom om dagen og om kvelden.
- Fysiske klare farger i tak og på søyler vil forbedre opplevelse både dag og kveld.
- Om kvelden kan tak og søyler lyssettes med hvitt lys som krever mindre effekt.

Olafia oppleves mørkt på dagtid

Farget lys kan fordeles på en bedre måte

Referansebilde dagtid

Referansebilde kveld

Lag 2

Grafittvegg bak skatepark

Hva Skatepark:

- Fondmotiv bak Skatepark har sterkt lys på grafitti som blinker gjennom sterke farger. Denne løsningen fungerer ikke godt
- Gatekunst som er nennsomt lyssatt vil skapt et bedre miljø.
- Bevisst bruk av farget lys, samt lysnivå i samspill med omgivelsene i området er nødvendig.

Mulighet:

- Samarbeide/workshops med lokale kunstnere og aktører for gatekunst.
- Lysnivå på vegg bak skatepark justeres.
- Farget lys programmeres på nytt.

Hensyn:

- Kunst utformet etter områdets miljø og særpreg.
- Koordinering og innhold på vegg.
- Evaluere bruk av farget lys ved spesielle anledninger.

Generelt oppleves området med skatepark, T-banestasjon og turvei langs elva ikke som ett sted. Det bør gjøres fysiske tiltak som forener området og knytter det opp mot omkringliggende områder på en bedre måte.

Referansebilde lyssatt gatekunst Tøyen

Referansebilde lyssatt gatekunst Tøyen

Eksisterende lys i skatepark har blinkende intenst lys i sterke farger

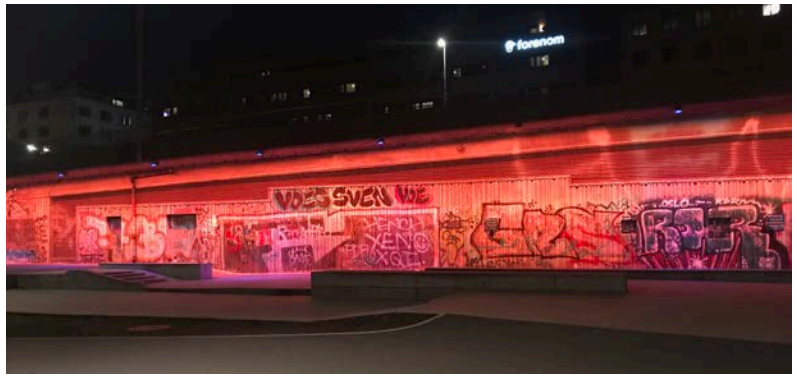

Lag 2

T-bane inngang

Fordi:

- T-banenedgang oppleves utrygg.
- Du har ingen oversikt når du går ned spiralen.
- Vertikale lys på vegg er blendende og bidrar ikke til lesbarhet eller følelse av trygghet.

Hva T-bane:

- T-bane avdekning i eksisterende armaturer på vegg som er synlige utenfra.
- Lysintensitet fra eksisterende armaturer må reduseres for å ikke være blendende, enten med dimming eller med materiale/filter
- Avblendingsbeskyttelse med perforert messingplate/kobbernett/ metallgitter inne i armaturhusetet.

Midlertidig tiltak mot blending:

- Avdekkning i varm kulør/materiael som kobber eller messing vil gi lyset en varmere tone og eliminere noe av lysintensitet.

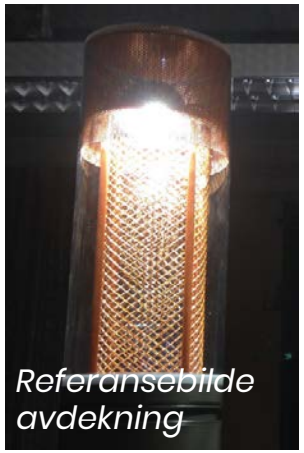

Referansebilde avdekning

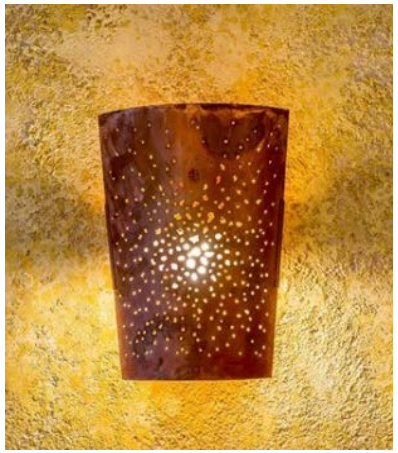

Lysintensitet fra eksisterende armaturer må reduseres for å ikke være blendende

Lag 3

Dyr

Fordi:

- På Elgsletta står en ensom elg frosset i flukt. Det er det eneste dyret vi har observert på Vaterland.
- Elgen har gitt navnet til denne parken og har blitt dens kjennetegn. Elgen, skogens konge.
- Fra Elgsletta har du flott utsikt mot sentrum og fasader mot elva.
- Elgsletta er mørk om kvelden, omgitt av en kirke, miljø langs elva og av bygg uten kveldsaktivitet
- Elgsletta er en grønn lunge med god oversikt....and some shady business
- **Elgsletta vil ikke oppleves særlig mye tryggere med mer generelt lys ned på turvei!!!!!!**
- **Elgsletta må få NYTT LIV**
- **Elgsletta må få dyr - Grønland må få dyr!!!!**

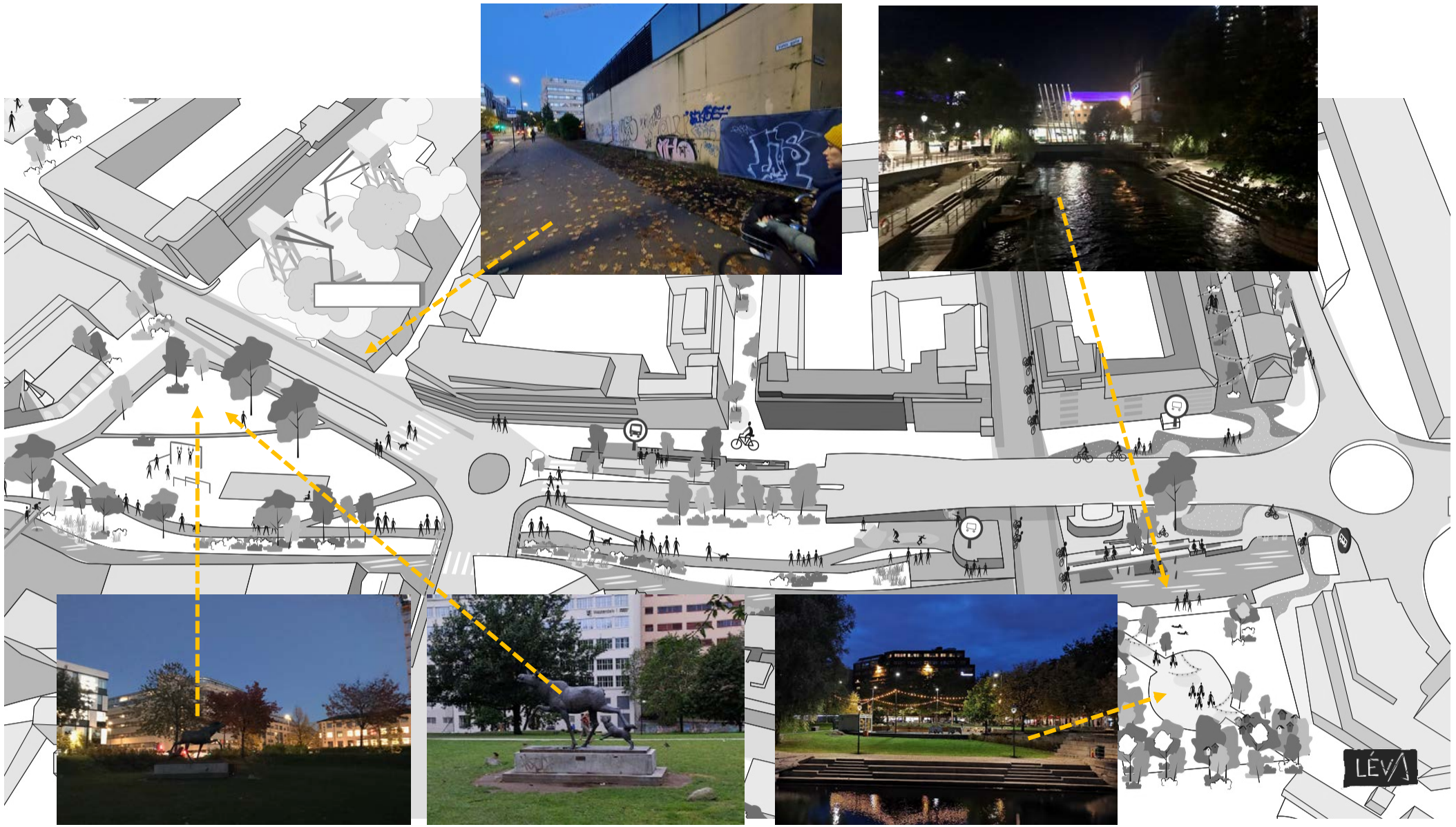

Lag 3
Dyr

Fordi:

- Fordi vi mennesker er interessert i dyr. Når vi ser dyr vekkes en følelse av omsorg og tilknytning. (hvem blir sur av å se en kattunge?)
- Fordi vi har så få dyr i byen.
- Fordi elgen er så ensom på Elgsletta.
- Fordi dyr kan skape en opplevelse som trekker oppmerksomhet og folk hvis det blir gjennomført på en god måte.

Hvor:

- **På Elgsletta**
- **I elva ved Olafiagangen**
- **Olafiagangen under brua**
- **Vaterlandsparken**
- **I vinduer**

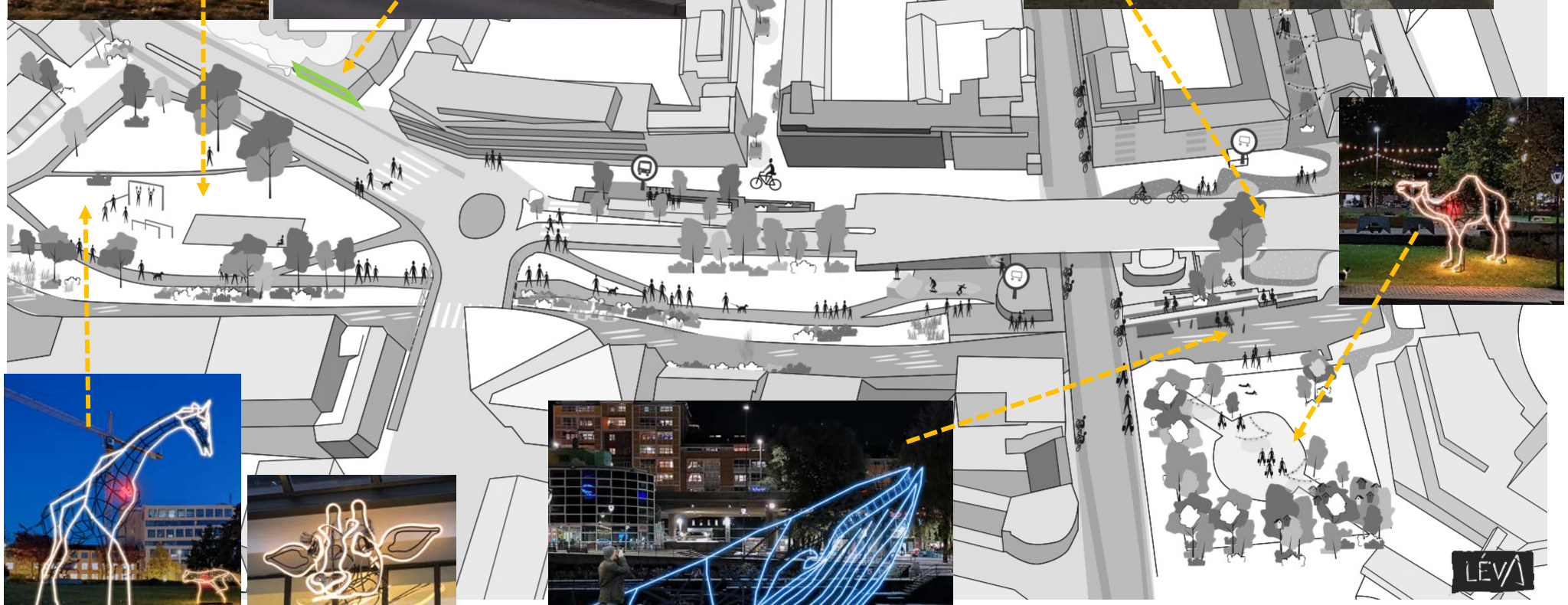

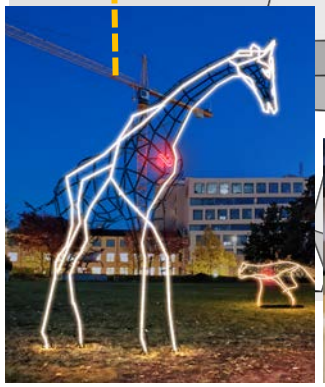

Lag 3

Dyr

Hva:

- På Elgsletta, og resten av Vaterland, kan store eksotiske lysende dyr komme på besøk. Elgen trenger selskap om elgen.
- Dyrene er utformet i formet og sveiset stålrør hvor lysende fleksibel LED er festet til rammen..
- Designstil kan utforskes. Her foreslås et enkelt «håndtegnet» utrykk. Vi tror at denne stilen passer fint fordi dyrene får mer personlighet og resultatet blir mer kunstnerisk uten å bli høytidelig. Stilen bidrar også til at dette blir unikt for Grønland. Det kan ikke bestilles gjennom en katalog.
- Som menneskene på Grønland kommer dyrene fra eksotiske steder i verden.

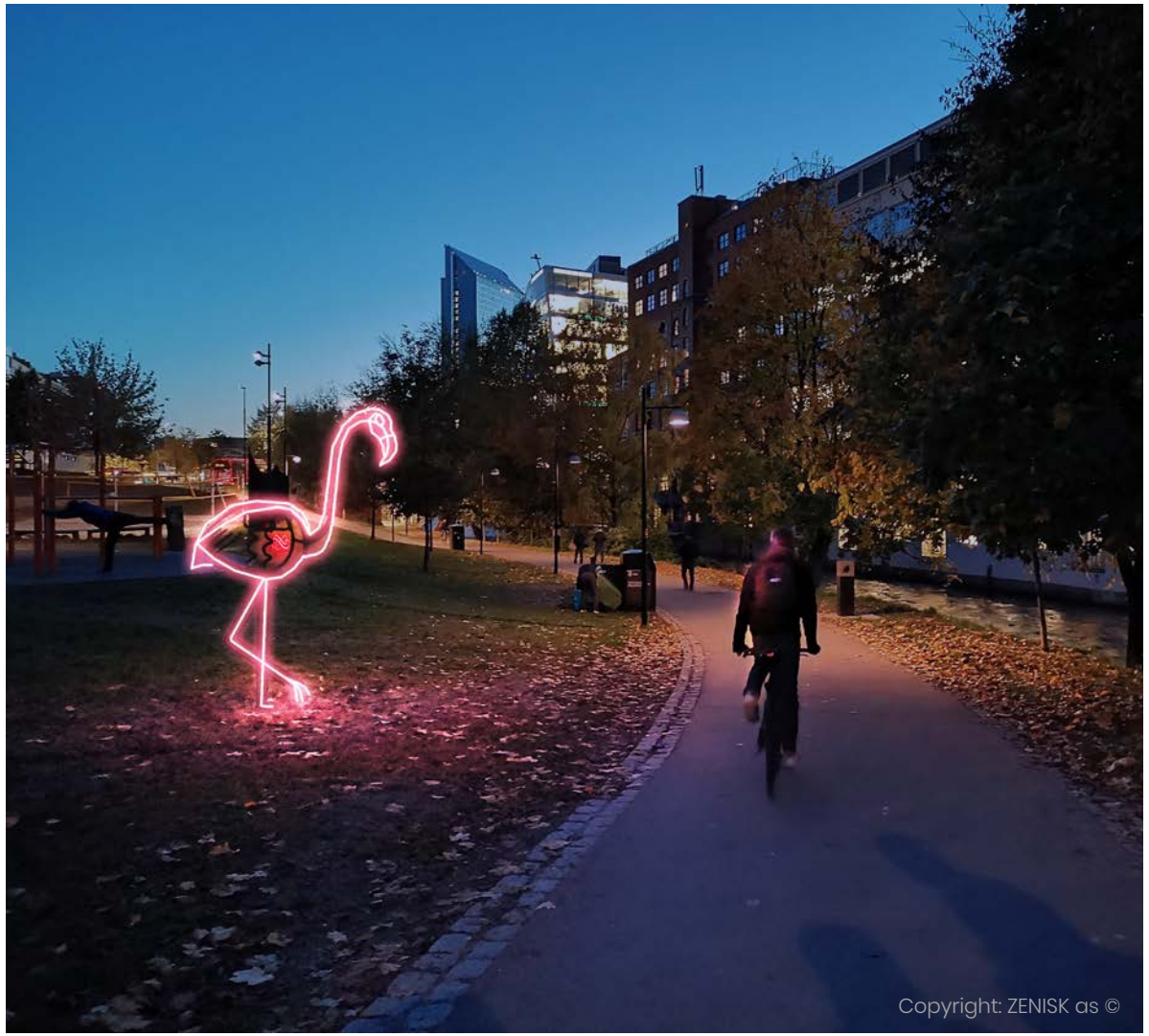

Lag 3

Dyr

Copyright: ZENISK as ©

Lag 4

Portaler til Grønland

Fordi:

- Fordi Vaterland har så mange fine steds- og gatenavn
- Fordi en portal inviterer inn og viser vei
- Fordi en portal gir identitet
- Fordi en portal er stolt
- Fordi en portal forklarer hvor du er

Hvor:

- **Lakkegata**
- **Vaterlandsparken**
- **Olafiagangen**
- **Nylandsbroen**

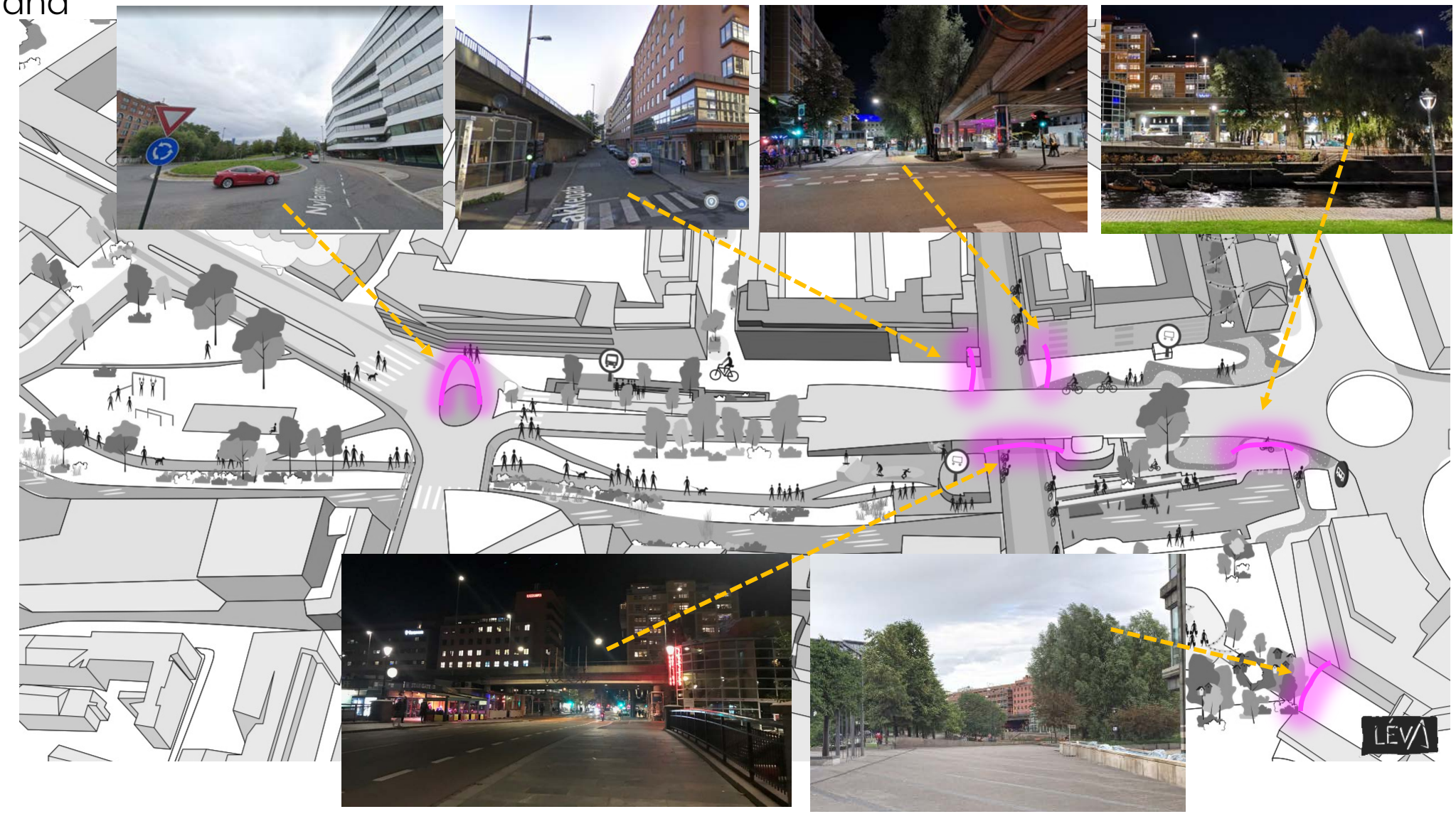

Lag 4
Portaler

Referansebilde

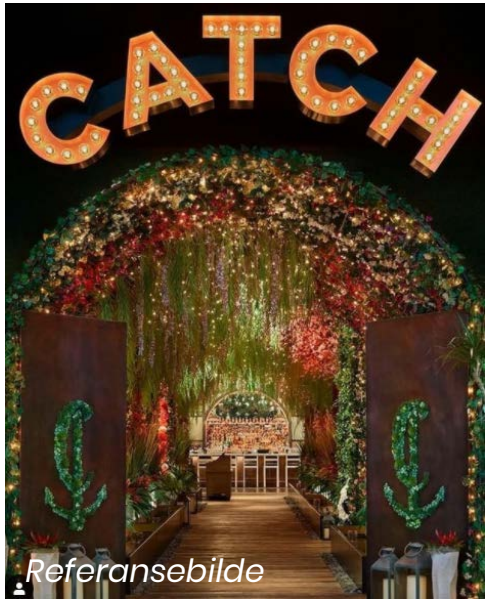

Referansebilde

Referansebilde

En portal kan lages på flere måter, ikke bare et navneskilt. Portalen til Grønland kan iscenesettes.

Hovedportal til Grønland

Referansebilde

Referansebilde

Lag 4

Portaler til Grønland

Fordi:

- Fordi en portal inviterer inn og viser vei
- Fordi en portal gir identitet
- Fordi en portal er stolt
- Fordi en portal forklarer hvor du er

Hvor:

- **Lakkegata**
- **Vaterlandsparken**
- **Olafiagangen**
- **Nylandsbroen**

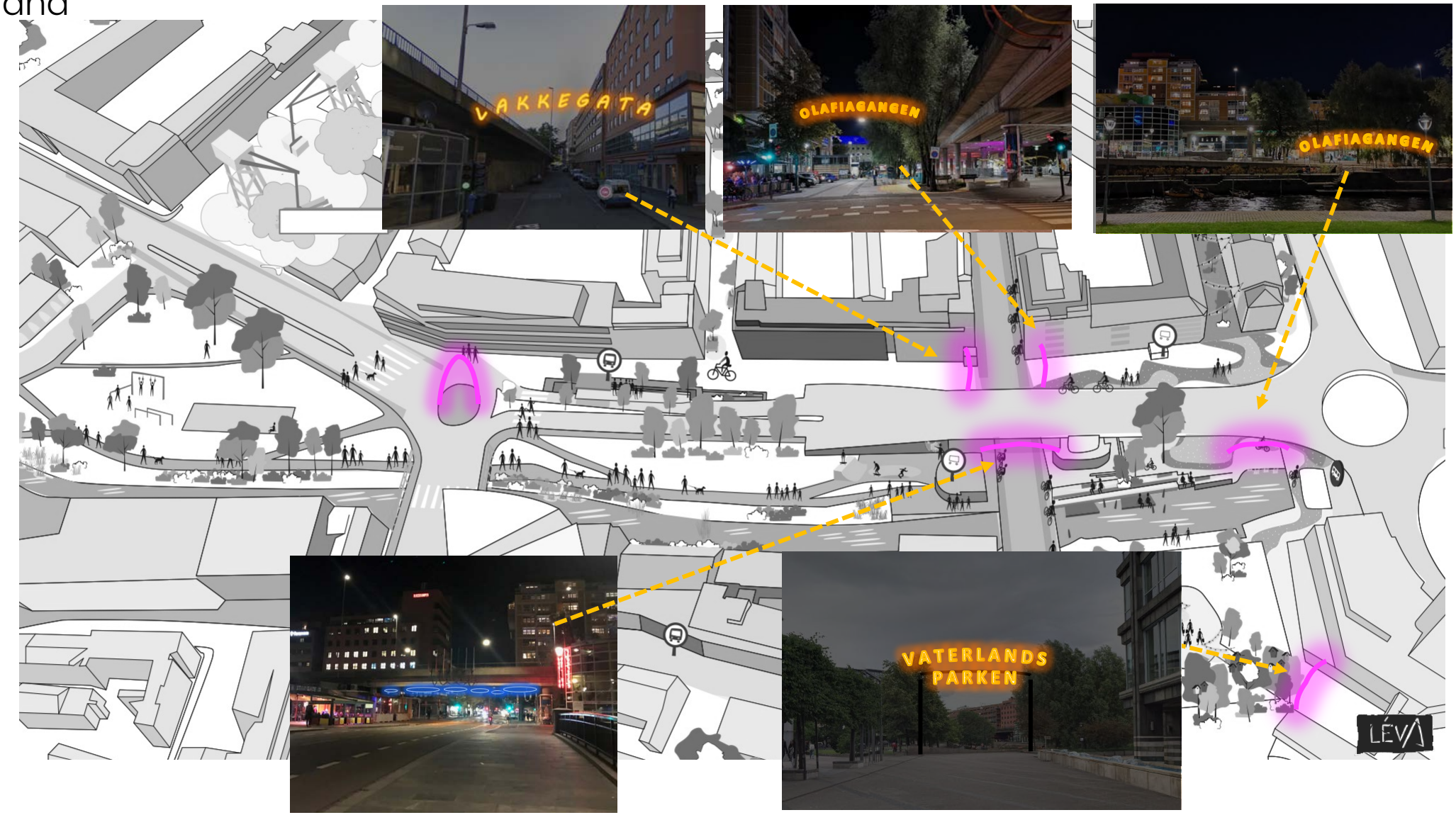

ZENISK

ZENISK as | Dronningens gate 22 | 0154 Oslo | Norge | t: +47 90 15 16 68 | www.zenisk.no | post@zenisk.no